

K 16/2011 Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuosilta 2009 ja 2010

Kiitämme mahdollisuudesta tulla kuulluksi otsikkoasiassa.

Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat SATU ry edustaa audiovisuaalista sisältöä tuottavia riippumattomia yrityksiä. SATU ry:n jäsenyritykset tuottavat merkittävän osan TV-kanavien katsotuimmasta ohjelmistosta. Hallintoneuvoston kertomus on varsin seikkaperäinen ja antaa hyvän kuvan Ylen toiminnasta kokonaisuudessaan.

Tartumme toimintakertomuksessa kuitenkin muutamaaan, erityisesti TV-tuotantoa koskevaan yksityiskohtaan, koska niiden arvioinnilla voi vaikuttaa koko kotimaisen AV-sisältöliiketoiminnan tulevaisuuden kehittymiseen ja kasvuun.

Ylen julkisen palvelun yhtenä tehtävänä on "tuottaa, luoda ja kehittää kotimaista kulttuuria, taidetta ja virikkeellistä viihdettä". Sen lisäksi Ylen hallitus linjasi 2010 strategiassaan, että "pää tavoite on olla suomalaisille merkityksellisin ja heidän omakseen kokema sähköisen viestinnän sisällöntuottaja sekä rohkea ja luova suunnannäyttäjä journalismissa ja kulttuurissa. Ylen visioksi linjattiin lisäksi "Yle haluaa olla johtava tuottaja asia- ja kulttuurisisällöissä, suomalaisessa musiikissa, lasten palveluissa, draamassa, uutisissa sekä ajankohtais- ja aluepalveluissa". Strategian ja vision tavoitteet täyden palvelun saattamiseksi yleisölle ovat erinomaisen perusteltuja. Tapa, tai kuten se on kirjoitettu, olla johtava tuottaja, ei välttämättä toteuta tavoitteita kaikilla sisältöalueilla. Kaupalliset tv-toimijat ovat järjestelmällisesti ajaneet alas oman tuotantonsa ja ostavat, uutis- ja ajankohtaisohjelmia lukuun ottamatta, lähes kaiken kotimaisen sisällön riippumattomilta tuotantoyhtiöiltä. Päätökset siitä on tehty puhtaasti liiketaloudellisilla perusteilla. Sisältöjen laatu ja kustannustehokkuus paranevat kun sisällöt hankitaan oikeasti kilpailluilta markkinoilta. Siten toimitaan myös muilla julkisen palvelun sektoreilla.

Yleä tulisikin suunnitelmallisesti johtaa kohti tilaajaorganisaatiota, jossa sen julkisen palvelun tehtävä tulisi määrittää: "välittää ja kehittää kotimaista kulttuuria, taidetta ja virikkeellistä viihdettä". Oman tuotantokoneen ja osaamisen ylläpitäminen ei ole itseisarvo vaan koko kotimaisen sisältötuotannon vahvistuminen.

Ylen ohjelmasisällöt on kertomuksessa eritelty ohjelma-alueittain ja siten, että ne pitävät sisällään myös uusinnat. Julkisen palvelun tehtävän onnistumisen arvioimisessa kotimaisen ohjelmistossa pidämme erittäin tärkeänä, että lähetystunnit ohjelma-alueittain eriteltäisiin lisäksi kotimaisiin ja muihin ensilähetysiin sekä uusintoihin. Ylen tulisi olla erityisen rohkea uusien fiktiivisten ja viihteellisten kotimaisten sisältöjen kehittämisessä ja hankkimisessa, koska niillä se voi erottautua kaupallisten toimijoiden ohjelmatarjonnasta. Ne ovat myös kustannuksiltaan suhteellisen kalliita sisältöjä.

Ensilähetysten erittelemisen kotimaisten ohjelmien suhteen edesauttaa ymmärrystä katsojatytyväisyydestä tai -tyytymättömyydestä ja johtaa parhaimmillaan hyviin ohjelmistopäätöksiin ja siten edesauttaa Yle-maksun perusteluissa kansalaisille.

Ohjelmiston alkuperästä on erillisessä kohdassa todettu, että kotimaista ensilähetystä oli 4 727 tuntia ja että kotimaisilta riippumattomilta tuottajilta hankittiin ohjelmia 28 %, mutta epäselväksi jää lasketaanko tämä prosentti osuus kokonaislähetysajasta 20 146 tuntia vai ensilähetysten tuntimääristä.

Ylen ohjelmatarjonnan kustannukset vuonna 2010 olivat 263,7 Milj €. Meille on lisäksi erikseen ilmoitettu, että riippumattomilta tuotantoyhtiöiltä ostettiin ohjelmia 22,8 Milj €:lla (vuonna 2011 13 Milj. € ja 2012 8 Milj €). Koska ohjelmatarjonnan kustannukset on osin ilmoitettu eri jaottelulla kuin lähetystunnit tv:ssä ja radiossa on eri ohjelmasisältöjen kustannuskokonaisuuksien tarkastelu haastavaa. Laki radio- ja televisiotoiminnasta 17 §:ssä todetaan, että "Televisiotoiminnan harjoittajan on varattava riippumattomien tuottajien tuottamille ohjelmille 15 % lähetysajastaan, johon ei lueta uutisille, urheilutapahtumille, kilpailunomaisille viihdeohjelmille, mainoksille, teleostoslähetyksille varattua aikaa tai vaihtoehtoisesti 15 % ohjelmistobudjetistaan. Mainittuun riippumattomien tuottajien osuuteen laskettavista ohjelmista vähintään puolet on oltava viimeisen viiden vuoden ajan aikana tuotettuja". Koemme tärkeäksi, että Ylen ohjelmatarjonnan kustannukset, samoin kuin ohjelmapäätösten perusteet ovat läpinäkyviä. Pidämme niiden yksityiskohtaisempaa raportointia erittäin toivottavana. Ohjelmistoalueittain / nimikkeittäin tulee sisällöt, erityisesti syntyneen riittävänrahoitusratkaisun jälkeen, kilpailuttaa Ylen ja riippumattomien tuottajien välillä.

Kunnioitavasti

Helsingissä 27 helmikuuta 2012

Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat SATU ry

Stiina Laakso

Toiminnanjohtaja